

Rosenius och kyrkofrågan

Pedersöre, Hotel Polaris
Ola Österbacka 1.10.2009

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Referat av
Seth Erlandsson: Rosenius och kyrkofrågan
Kompendium 1974

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

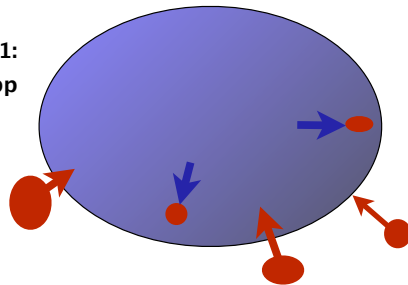
Bakgrundsfrågor: Hur avancerar villfarelsen? I vilket skede är vi nu?

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Villfarelsens framgång

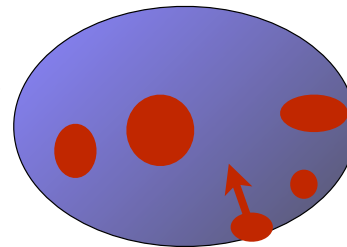
Skede 1:
angrepp

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Villfarelsens framgång

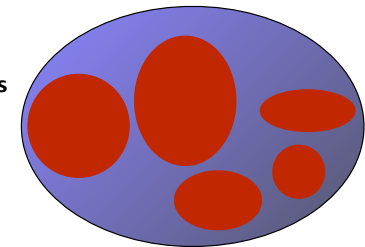
Skede 2:
acceptans

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Villfarelsens framgång

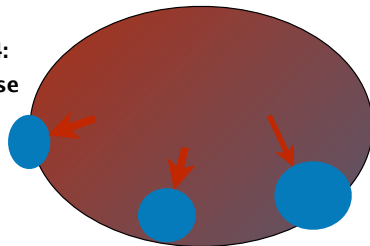
Skede 3:
dominans

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Villfarelsens framgång

Skede 4:
förföljelse

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

En rätt kyrka

- Det är viktigt att kyrkan har en alltigenom biblisk grundbekännelse ...
- ... men avgörande för en bibel- och bekännelseetrogen kyrka är också att hennes bibliska grundbekännelse **troget kommer till uttryck** i all hennes förkunnelse och verksamhet, och att sakramenten förvaltas rätt efter Kristi instiftelse i alla hennes församlingar.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Rosenius om kyrkans kännetecken:

- ... väl övertäckt av de ogudaktigas hop – ogudaktiga både bland folk och lärare – väl i många fall vårdslös om lärans renhet, väl i mycket beklagansvärt förfallen, dock har en **utvärtes Kristi församlings** kännetecken, nämligen Kristi lära till sin grundbekännelse och Kristi sakrament efter Herrens instiftelse oförändrade.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Axel B Svensson om renlärighet:

- Såsom renlärig eller rättroende kan endast den kyrka betecknas, **från vilkens alla predikstolar och i vilkens samtliga skrifter** Guds ords rena lära verkligen förkunnas. **Det är icke nog med, att man "officiellt" bekänner sig till den rena läran.**

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Enligt Rosenius måste man

- skilja mellan kyrkans lära och mellan varje **särskild lärares** enskilda tro och lära.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om skillnad mellan statskyrkan och brödrakretsen:

- Det är visserligen ett bedrövligt förhållande med den stora blandade hopen i statskyrkan.
- Här fordrar den **sanna** kärleken, på det vi icke må "förorsaka något hinder för Kristi evangelium" (1 Kor 9:12), att vi låta alla svaga, ovissa själar vara trygga, att **uti eder lokal endast den rena evangelisk-lutherska läran predikas.**

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om kyrkotukt:

- Uttrycket "om någon kallas broder" (1 Kor 5) tillämpas inte på kyrkomedlem eller vid nattvardsbordet i kyrkan, utan endast på brödragemenskapen.
- "Det är dock så, att ingen gemenskap där äger rum."

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om Norrlandsseparatisterna:

- ... icke skilja mellan den **yttre, synliga kyrkan** och den **osynliga** eller Kristi **levande** lemmar ...
- ... och vilja hava en sådan församling på jorden, i vilken bara trogna skulle vara tillsammans (**donatisternas** villfarelse).
- **Kommentar: Detta är ett vanligt missförstånd: vi kan inte se in i hjärtat. Ingen ren yttre församling är möjlig.**

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Hebr 10:25 tillämpas på statskyrkan:

- Hållen eder fast till Herren och hans rena ord; men övergiven icke vår församling, såsom somliga hava för sed.
- **Kommentar: Ordet gäller den rätta församlingsgemenskapen, inte en yttre, irrlärlig gemenskap.**

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om prästvigningen:

- Prästämbetet kommer till stånd genom prästvigningen.
- ... folket må väl **kalla** lärare, men icke **inviga**, utan att detta av begynnelsen alltid tillhört de invigda.
- ... att oinvigda utdela altarets sakrament, är lika stridande mot ordet och kyrkohistorien.
- **Kommentar: Det är kallelsen som konstituerar ämbetet, inte ordinationen (prästvigningen).**

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Kommentar om nattvardens bruk:

- Brödrakretsen saknar inom sig det **särskilda predikoämbetet och därmed förvaltningen av alla nådens medel.**
- Bröderna måste **bruka dop och nattvard utanför brödragemenskapen i världen, dvs. i statskyrkan, där man inte har någon verklig gemenskap.**
- **Följd: nattvarden brukas ytterst sällan.**

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om lekmannapredikan:

- ... Bibeln är ju full av exempel och ord, som giva även lekmän rättigheter att förkunna Herrens dygder.
- **Kommentar: Vi skiljer mellan det allmänna prästadömet och det särskilda Ordets ämbete, som sker på församlingens kallelse.**

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om kallelsen:

- Däremot, när just behövande själar begära vår tjänst, så är detta en mycket ordentligare kallelse, än när den köttslige, oomvände studenten behagar själv välja predikoämbetet, genomgå nödiga studier och så bliva berättigad att även erhålla prästvigning och befordran inom församlingen, då ännu ingen människa önskat få hans undervisning i själens viktigaste angelägenheter.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om sändebreven i Upp 2-3:

- Bland allt, som Kristus lät skriva till dessa församlingar, finns aldrig ett ord om, att de borde avbryta kyrkogemenskapen.
- **Kommentar:** Dessa ord är riktade till församlingarnas herdar, hur de ska upprätta en rätt undervisning och biblisk endräkt i församlingen.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om den judiska "statskyrkan":

- Den judiska kyrkan var icke mer sådan, som hon av Gud var stiftad, liksom den kristna, också den stiftad av Gud, icke är sådan, hon i begynnelsen var.
- **Kommentar:** Den judiska "kyrkan" var bunden till ett visst folk, ett visst land, en viss stad och ett visst prästerskap. Ingen israelit kunde lämna det yttre Israel. Nationen och kyrkan var samma sak. Det gamla förbundet har upphävts av Gud själv, då förlåten i templet rämnade. De kristna är inte bundna till ett visst prästerskap eller yttre gränser.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Ett särskilt tecken:

- Det fordras **särskilda tecken**, det är några **särskilda omständigheter**, varav det beror, om ett utgående från kyrkan bör ske. Att det inte predikas fullkomligt och rent, att en otrogen lärare utdelar sakramentet, att många ogudaktiga anamma det, sådant utgör icke tillräckliga skäl för utgåendet. Men **då hans tid kommer**, förändrar han en form, som till den tiden gått an.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

- **Kommentar:** En annan ordning har redan brutit in. Vi har inga nya förbund att vänta. Allt vad Gud ville lära oss har han uppenbarat i sitt ord.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Om Jesu och apostlarnas exempel:

- Jesus och apostlarna lämnade inte den judiska statskyrkan.
- **Kommentar:** Dagens folkkyrkor är inte gudomliga eller frälsningshistoriska ordningar. Jesus och hans apostlar skulle först predika för judarna. När de avvisades och drevs ut från synagogorna lämnade de deras gemenskap.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Tre kriterier för utträde ur kyrkan

(Samlade skrifter del 3, s 341ff)

- När kyrkan själv lär och försvarar som sin egen lära, främst i salighetslärans huvudfrågor, det som är i uppenbar strid mot Ordet ... icke blott av enskilda talare, utan i kyrkans egen bekännelse och lära.
- När kyrkan ... utdriver, utesluter och förjagar dem, som älskar och försvarar sanningen, eller ... förbjuder dem att skaffa sig nödig uppbyggelse.
- När ditt samvete är bundet vid saken.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Slutord 1

- **Förkastandet av en uppskattad lärares undervisning i något visst stycke betyder inte att hans övriga undervisning därmed förkastas.**
- KF, företal: Icke heller hava vi velat förkasta eller fördöma andra nyttiga skrifter av Philip Melancthon eller av Brentz, Urban Regius, Pomeranus och andra, för så vitt de stämma överens med den trosregel, som innehålles i Konkordieboken.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Slutord 2

- KF, företal: **Den heliga Skrift ensam måste få förbli "den enda domaren, regeln och rättesnöret, varmed alla läror skola såsom med en probersten prövas och bedömas, om de äro goda eller onda, rätta eller orätta.**

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling